

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 43

van **GUY D'HAESELEER**

datum: 7 november 2023

aan **MATTHIAS DIEPENDAELE**

VLAAMS MINISTER VAN FINANCIËN EN BEGROTING, WONEN EN ONROEREND ERFGOED

Sociale huurders - Resultaten verplichte inschrijving bij VDAB

Sinds 1 januari 2023 zijn sociale huurders verplicht zich in te schrijven bij VDAB als werkzoekende indien hij of zij nog niet werkzaam is en de leeftijd van 65 nog niet bereikt heeft. De verplichting geldt zowel voor de huurder als de partner die al minstens één jaar bij de huurder inwoont. De enige uitzonderingen op deze regel zijn sociale huurders die een leefloon van het OCMW ontvangen, huurders die arbeidsongeschikt of invalide zijn of een erkende handicap hebben en huurders die nog geen 65 jaar oud zijn maar wel al een pensioenuitkering ontvangen. Huisvrouwen die geen uitkering ontvangen en huurders met brugpensioen die geen vrijstelling krijgen, dienen zich dus wel in te schrijven bij de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening (RVA).

Voorafgaand aan de inwerkingtreding van deze nieuwe huurdersverplichting werden er duizenden brieven verzonden naar de sociale huurders om hen op de hoogte te brengen van de nieuwe verplichting.

In de media gaf de minister begin november 2023 aan dat ongeveer de helft van de arbeidsgeschikte sociale huurders zich nog niet ingeschreven heeft bij VDAB. Meer dan 1000 dossiers werden overgemaakt aan de dienst Toezicht, waaruit 199 ingebrekestellingen en 22 boetes volgden. VDAB stelde dat er meer inschrijvingen waren dan in 2022 als gevolg van deze maatregel.

In zijn antwoord op mijn schriftelijke vraag nr. 358 van 2 mei 2023 stelde de minister dat nog niet alle verhuurders alle sociale huurders gecontroleerd hadden op deze nieuwe verplichting. De administratie beschikte nog niet over gegevens of diegenen die ingeschreven zijn effectief een geschikte job aanvaard hebben.

1. Kan de minister, opgesplitst per sociale woonmaatschappij, aangeven hoeveel van het totaal van 33.000 sociale huurders die werkgeschikt zijn maar geen job hebben, bij de sociale woonmaatschappij huurder zijn?
2. Hoeveel inschrijvingen bij VDAB zijn er gerealiseerd, opgesplitst per sociale woonmaatschappij?
3. Hoeveel huurders hebben zich niet ingeschreven bij VDAB? Graag een overzicht, opgesplitst per sociale woonmaatschappij.
4. Kan de minister de cijfers verkregen uit deelvraag 1 tot en met deelvraag 3 opsplitsen naar of deze huurders Belg, Belg met dubbele nationaliteit, Belg van vreemde origine, EU-burger of niet-EU-burger zijn, per sociale woonactor? Kan de minister tevens opsplitsen per nationaliteit?

5. Hoeveel brieven werden er in totaal verstuurd naar de arbeidsgeschikte sociale huurders? Hoe verhoudt zich dat ten opzichte van het totaalaantal huurders?
6. Kan de minister verduidelijken waarom er slechts 1000 dossiers werden ingediend bij de dienst Toezicht ondanks het feit dat 14.401 arbeidsgeschikte sociale huurders zich niet ingeschreven hebben bij VDAB? Hoe zullen de sociale woonmaatschappijen gestimuleerd worden om deze huurders alsnog te motiveren om zich in te schrijven?
7. Welke sociale woonmaatschappijen hebben deze dossiers ingediend? Graag opgesplitst per woonmaatschappij.
8. Om welke redenen werden er op de 1000 ingediende dossiers slechts 199 ingebrekestellingen verstuurd en 22 boetes uitgeschreven? Hoe hoog zijn de boetes die uitgeschreven zijn? Bij welke sociale woonmaatschappijen werden deze ingebrekestellingen geconstateerd?
9. Hebben inmiddels alle sociale verhuurders hun sociale huurders gecontroleerd op de nieuwe verplichting? Welke blijven hierover nog in gebreke en hoe zullen ze gestimuleerd worden dat alsnog te doen?
10. Hoeveel van de ingeschreven huurders hebben inmiddels een geschikte job aangeboden gekregen en hoeveel zijn erop ingegaan? Wat zullen de gevolgen zijn voor deze sociale huurders indien ze eraan verzaken? Is er hierover een wisselwerking tussen de administratie van de Vlaamse minister van Media en de administratie van de Vlaamse minister van Werk Jo Brouns?
11. Hoe evalueert de minister deze cijfers? Vindt hij dat de financiële stimuli (boetes) voldoende hoog zijn? Welk effect hebben deze stimuli volgens de minister om huurders alsnog te motiveren om zich in te schrijven?

ANTWOORD

op vraag nr. 43 van 7 november 2023

van **GUY D'HAESELEER**

- 1-5. Voor een algemene toelichting bij de eerste bevraging van de woonmaatschappijen verwijs ik u graag door naar het rapport dat op de webpagina van het agentschap Wonen in Vlaanderen werd gepubliceerd: <https://www.vlaanderen.be/sociaal-woonbeleid/cijfers/huurders#woonmaatschappij>. Op dit moment is het niet mogelijk om de gevraagde informatie per woonmaatschappij te bezorgen. Bij verschillende verhuurders was de controle op de huurdersverplichting op het moment van de bevraging immers nog lopende of kregen huurders bijkomende tijd om de nodige attesten te bezorgen.
6. Ondertussen werden 3095 dossiers bezorgd aan de afdeling Toezicht. Er moet rekening worden gehouden met het feit dat op het moment van de bevraging bij de meeste woonmaatschappijen nog een termijn liep waarin de huurder zich in regel kon stellen. Verwacht wordt dat het aantal dossiers dus nog zal toenemen.
7. Volgende verhuurders hebben reeds dossiers bezorgd aan de afdeling Toezicht:
- SHM Goed.Wonen.Rupelstreek: 8
 - SHM Ons Dak: 69
 - WM Woonveer Klein-Brabant: 48
 - WM De Noorderkempen: 12
 - WM Rivierenland (Woonland): 23
 - WM Impuls Menen-Wervik: 77
 - WM Woonpunt Waas: 211
 - WM Woonpunt Zennevallei: 33
 - WM Woonpijler: 23
 - WM WiL – kantoor Sint-Truiden: 63
 - WM Tuinwijk: 40
 - WM Vivendo: 121
 - WM Woonkade Rupelstreek: 66
 - WM Stek 92: 231
 - WM Dender-Zuid: 31
 - WM Dijledal: 112
 - WM Woonhaven: 1845
 - WM Inter-Vilvoordse Maatschappij voor Huisvesting: 82
8. Ondertussen werden 479 dossiers door de afdeling Toezicht behandeld. Voor 405 dossiers werd een ingebrekestelling opgemaakt. De termijn vermeld in 117 ingebrekestellingen is intussen verstreken, wat heeft geleid tot het opleggen van 42 boetes. Dat betekent echter niet dat de huurders die zich in regel hebben gesteld ook allemaal ingeschreven zijn bij de VDAB. Een aantal huurders bezorgden ook de nodige attesten waarna zij voldeden aan de huurdersverplichting. Het bedrag van een eerste boete voor een inbreuk op deze huurdersverplichting ligt tussen 25 en 50 euro. De boetebrief is een nieuwe ingebrekestelling waarbij de huurder 3 maanden de tijd krijgt om alsnog te voldoen. Hij krijgt een tweede, hogere boete opgelegd als hij dan nog steeds niet in regel is en wordt opnieuw in gebreke gesteld. Dit proces herhaalt zich zolang niet voldaan is aan de inschrijvingsplicht. De maximale boete kan oplopen tot 5000 euro.

9. Alle sociale verhuurders hebben reeds controles uitgevoerd.

10. De gegevensuitwisseling met betrekking tot deze informatie vormt het voorwerp van onze gesprekken met de VDAB en de administratie van minister van Werk Jo Brouns. We streven ernaar meer inzicht te krijgen in het traject dat een sociale huurder aflegt na inschrijving bij de VDAB (het volgen van een opleiding, toeleiden naar werk enzovoort). Ik wil hierbij benadrukken dat de huurdersverplichting een belangrijke bijdrage wil leveren tot het activeren van sociale huurders, maar dat het (momenteel) niet is voorzien gevolgen te koppelen aan het niet ingaan op een werkaanbod.
11. We weten dat ongeveer 18.700 huurders op het moment van de bevraging niet voldeden aan de verplichting. 18.143 huurders van deze groep kregen nog bijkomende tijd om zich in te schrijven. Voor 10.930 huurders is de termijn verstreken en er hebben zich alsnog 4.299 huurders in regel gesteld (39%). Dat betekent dat nog steeds een grote groep huurders zich niet heeft ingeschreven bij de VDAB ondanks de herinneringsbrief en extra termijn om zich in regel te stellen, namelijk 6.631 huurders (61%). Op het moment van de bevraging werden deze dossiers nog niet allemaal overgemaakt aan de toezichthouder voor verder gevolg. Dat was slechts voor 1048 dossiers het geval. Ondertussen werden 3095 dossiers bezorgd aan de afdeling Toezicht. Zoals u kan lezen in het antwoord op vraag 8 wordt daar elk dossier individueel behandeld.

We kunnen hieruit alvast concluderen dat een significante groep sociale huurders, namelijk 1 op 5, arbeidspotentieel heeft maar niet werkt. Met de verplichte inschrijving bij de VDAB zetten we daarbij alvast belangrijke eerste stappen om deze huurders toe te leiden naar de arbeidsmarkt.